

писана съкашъ, въ огненитѣ облаци на библейския Синай.

Четемъ редоветѣ отъ имена и предъ очите ни съкашъ се изреждаха баталионитѣ, ескадронитѣ, полковетѣ и батареитѣ на стохилядното освободително войнство на Матушка Русия. Виждаме стройнитѣ колони подъ развѣти знамена съ гръмове и пѣсни вървяще и измитатъ предъ себе останкитѣ на съкрушената турска сила, отминаватъ къмъ изтокъ и се преливатъ сами въ сиянието на една свещена легенда.

Насъдахме въ подножието на паметника замислени.

— Нѣма ли нѣкой да ни разкаже нѣщо превивено отъ тия дни? — каза единъ.

Всички погледнаха въ мене, защото азъ бѣхъ най-стариятъ.

— Добре, господа, ще ви разкажа, — отговорихъ азъ, — но ще започна съ едно отклонение. Започвамъ съ Априлското възстание, защото и възстанието и освобождението сѫ нераздѣлно свързани. Тогава азъ бѣхъ току навлѣзналь въ десетата си година.

Ненавременното вдигане на възстанието въ Панагюрище обѣрка положението и въ нашия край — въ Разлога. По нишката на Оборишкото събрание турцитѣ изпревариха и сложиха рѣка на всички разложки съзаклетници. Тѣ бѣха изловени и хвърлени въ затвора. Изловени бѣха съзаклетниците и отъ нашето село, въ това число и баща ми, когото турцитѣ считали най-главниятъ, ако не и най-опасниятъ. Отъ предварителния разпитъ на първия арестуванъ тѣ знаеха, че пълномощникътъ на Бенковски въ Разлога — Кузманъ